

9 มิถุนายน 2554

ข่าววิเคราะห์จาก STRATFOR

เรื่อง อุปสรรคของการเจรจาเรื่องพลังงานระหว่างจีนกับรัสเซีย

หมายเหตุจากบรรณาธิการ

Editor's Note: Transcripts are generated using speech-recognition technology. Therefore, **STRATFOR** cannot guarantee their complete accuracy

- มีประเด็นที่หยิบยกมาพูดถึงกันอย่างหนาหูอีกครั้งหนึ่งถึงการเชื่อมเครือข่ายก๊าซธรรมชาติของสองประเทศเข้าด้วยกัน (จีน-รัสเซีย) ดูเผินๆแล้วก็เกิดคำถามว่าเรื่องเช่นนี้ทำไมเกิดขึ้นไม่ได้ในเมื่อรัสเซียคือประเทศรายใหญ่ที่สุดที่ เป็นผู้ส่งออกและมีสต็อกก๊าซธรรมชาติ ในขณะที่จีนก็เป็นประเทศที่นำเข้าก๊าซธรรมชาติมากที่สุดเช่นกัน
- ประเด็นของการเจรจาในระดับองค์รัฐบาลและเอกชนในเรื่องนี้อยู่ที่ระดับราคา โดยที่จีนมีความต้องการที่จะซื้อก๊าซในราคา 100-150 เหรียญสหรัฐต่อพันคิวบิกเมตร (ซึ่งเป็นระดับราคาในประเทศของจีน) ในขณะที่รัสเซียต้องการขายในราคาที่ขายให้กับยุโรปคือ 350-400 เหรียญสหรัฐต่อพันคิวบิกเมตร
- ประเด็นของเรื่องนี้ไม่ได้อยู่ที่ราคาของก๊าซ แต่เป็นเรื่องของราคาของโครงการ
- รัสเซียกับจีนต่างเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ และมีประชาชนอาศัยอยู่ไกลห่างจากแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ (Kovykta Field) ที่ค้นพบ โดยกิจการร่วมทุนกับ BP เพราะจีนก็มีคนอาศัยอยู่ในตอนกลางของประเทศลงมาทางใต้ ในขณะที่รัสเซียก็มีประชาชนอาศัยหนาแน่นทางภาคตะวันตก – ไปทางยุโรป โดยที่ Kovykta Field ห่างจากจากกรุงปักกิ่งไป 3,000 กิโลเมตร และย่านเศรษฐกิจของจีนอยู่ใต้ลงมาจากปักกิ่ง-ชายฝั่งทะเล จะเพิ่มระยะทางไปอีก 1-2,000 กิโลเมตร ประเด็นของปริมาณก๊าซจาก Kovykta Field ก็ไม่มีมากถึงขนาดที่จะลงทุนสำหรับความต้องการของจีน โดยทั้งหมด หากจะมากไปกว่านั้นก็ต้องไปพึ่งพาก๊าซจากพื้นที่ตะวันตกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนกลางเข้ามาร่วมด้วย ซึ่งจะต้องเพิ่มระยะทางเข้าไปเป็น 7-9,000 กิโลเมตร ซึ่งจะทำให้ต้นทุนของการพัฒนาโครงการนี้เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ – เป็นเรื่องตลกขบขันไป (ridiculously) ไม่เหมือนกับกรณีการเชื่อมต่อระบบก๊าซธรรมชาติจากแคนาดาไปสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาศัยแนวถนนและทางรถไฟ
- ต้นทุนที่มากนั้น เป็นเพราะต้องผ่านภูเขาบริเวณประเทศมองโกเลีย ซึ่งทำให้ต้นทุนมากมหาศาล เป็น 100,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมการสร้างระบบเครือข่ายในประเทศของจีนอีกจะขยายไปถึง 300,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในขณะนี้จะเป็นที่ตึงเครียดในช่วง 50 ปี หลังนี้ก็ตาม แต่ด้วยการที่ต่างฝ่ายต้องลงทุนจึงเป็นที่มาของเรื่องต้นทุนที่ไม่เป็นที่สอดคล้องกัน และทางฝ่ายรัสเซียมีความต้องการที่จะให้เป็นการลงทุนร่วมกับฝ่ายตะวันตก (billions of dollars) และเป็นอิสระจากจีน เช่น การพัฒนาไปกับโครงการ ESPO – East Siberia Pacific Ocean ซึ่งเป็นโครงการท่อส่งน้ำมันดิบ หากจะพัฒนาการใช้ประโยชน์จากแหล่ง Kovykta Field ไปยังชายฝั่งทะเลด้านแปซิฟิกด้วยก็จะลงทุนเพียง 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ความยาว 4,000 กิโลเมตร) ซึ่งมีต้นทุนที่ถูกกว่าการเชื่อมโครงการกับจีน มีระยะทางที่สั้นกว่า และสามารถติดต่อกับผู้ใช้ที่มากกว่าจีนที่บางทีอาจจะมีปัญหาการจ่ายค่าก๊าซฯ ก็เป็นไปได้
- ในอนาคตความร่วมมือระหว่างสองประเทศที่จะมีประเด็นการเจรจาในระดับราคาของโครงการอยู่ที่ 2-3 แสนล้านเหรียญสหรัฐ กับความเป็นโครงการระยะยาว เหมือนกับที่รัสเซียใช้เวลา 35 ปีในการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ในการเชื่อมระบบก๊าซจากแหลมยามาลไปยังยุโรป (Yamal Peninsula) กับมูลค่าการลงทุน 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะตกลงกันได้เรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่มีการใช้ประโยชน์จากก๊าซฯ นี้จริงๆ ก็ประมาณ หลังปี 2030

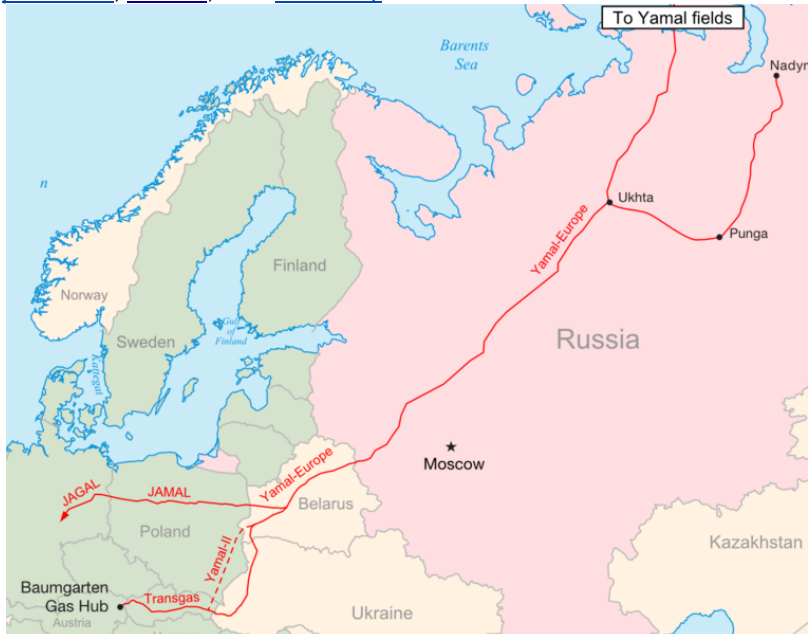
หมายเหตุ

ภาพประกอบจาก wikipedia – ผู้ถอดความ

ข้อมูลประกอบเรื่อง

1. Yama Pipeline

The **Yamal–Europe natural gas pipeline** is a 4,196 kilometres (2,607 mi) long [pipeline](#) connecting [natural gas fields](#) in Western [Siberia](#) and in the future on the [Yamal peninsula](#), [Russia](#), with [Germany](#).

2. The **Eastern Siberia–Pacific Ocean oil pipeline** (*ESPO pipeline*) is a pipeline system for exporting [Russian crude oil](#) to the [Asia-Pacific](#) markets ([Japan](#), [China](#), [Korea](#)). The pipeline is built and operated by Russian pipeline company [Transneft](#).

3. อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจีนกับรัสเซีย จะไม่บรรลุความร่วมมือในการพัฒนาก๊าซฯ ในอีกด้านหนึ่ง ก็มีความพยายามที่จะโครงการพัฒนาก๊าซฯจากคาซัคสถาน (รวมทั้งอินเดียด้วย)

